

1. **Vijdon erkinligi nima?**
– Fuqarolarning dinga e'tiqod qilish yoki e'tiqod qilmaslikni o'zlari mustaqil hal qilish huquqi.
2. **Dinning qanday ildizlari bor?**
– Gnoseologik, sotsial, psixologik.
3. **Dinning unsurlarini sanab bering.**
– Diniy ong, diniy xis-tuyg'u (psixologiya), diniy ibodat, diniy tashkilotlar.
4. **Dinning funksiyalari**
– To'ldiruvchilik, birlashtiruvchilik, o'zaro aloqadorlik, tartibga soluvchilik.
5. **Din – bu:**
– Insonning Xudo bilan o'zaro munosabat usuli.
6. **Qaysi bir din eng qadimgi?**
– Yahudiylik. (uz.wikipedia.org)
7. **“Yahudiy” so‘zining kelib chiqishi borasida Abu Rayhon Beruniy o‘z asarida qanday izoh keltirib o‘tadi?**
– “Tavba qilmoq, tavba qilganlar” (staff.tiiame.uz)
8. **Islom sobiq SSRning qaysi mintaqalarida keng tarqalgan?**
Javob: b) O'rta Osiyo, Qozog'iston, Tatariston, Bashqirdiston, Shimoliy Kavkaz, Dog'iston va ayrim Kavkaz orti respublikalarida.
9. **Qadimgi yahudiylarning ibroniy tilida yuborilgan muqaddas kitobi “Tora” so‘zining ma‘nosi qaysi variantda to‘g‘ri?**
Javob: a) “qonun, shariat”
10. **Diniy tashkilotlarning qonunchilikka rioya qilishni kim nazorat qiladi?**
Javob: d) O'zbekiston Vazirlar Mahkamasi
11. **Yapon xalqining milliy e'tiqodi hisoblangan Shinto dini nechanchi asrlarda to'liq shakllangan?**
Javob: a) VII–VIII asrlarda
12. **Yapon xalqi an'alarining eng qadimgi yozma manbasi qaysi?**
Javob: a) “Kodziki”
13. **Hadislar nima?**
Javob: c) Muhammad payg'ambarning hayoti, faoliyati, diniy va ahloqiy ko'rsatmalarini mujassamlashtirgan ta'limot
14. **Turkistonlik buyuk muhaddislar kimlar?**
Javob: b) Imom at-Termiziy, Ismoil al-Buxoriy, Abu Iso as-Samarqandiy, imom Muslim
15. **Inson kamolati nimalarga bog'liq?**
Javob: d) Umuminsoniy qadriyatlarga rioya qilib, ilm olish, halol, oqilona mehnat qilishga
16. **O‘zbekiston xalqaro Islom akademiyasi qaysi oliy ta’lim muassasalari negizida tashkil etildi?**
Javob: a) O'zbekiston Islom akademiyasi va Toshkent Islom universiteti negizida
17. **O‘zbekiston musulmonlari idorasi huzurida “Vaqf” xayriya jamoat fondining asosiy maqsadi nimalardan iborat?**
Javob: b) Masjidlar, ziyoratgohlar, muqaddas qadamjolar va shu kabi boshqa obyektlarning rekonstruksiyasini moliyalashtirish, ularni moddiy-texnik bazasini yaxshilash hamda ushbu soha xodimlarini moddiy qo'llab-quvvatlashdan iborat
18. **Islom dinining nazariy va g'oyaviy manbalari nima?**
Javob: c) Qur'oni karim, hadisi sharif va fatvolar

19. **Dinlarning bir-biridan farqi nimada?**
Diniy urf-odat va marosimlar amalga oshirilishida.
20. **Xristianlikning qaysi oqimi Yevropa va Lotin Amerikasida eng ko‘p tarqalgan?**
Katolitsizm.
21. **Islom dini O‘rta Osiyoga qachon tarqala boshlagan?**
VII asr oxiri – VIII asr boshlarida.
22. **Musulmon diniy boshqarmalari rahbarlari qanday nom bilan ataladi?**
Muftiy.
23. **Nechanchi yildan boshlab O‘zbekiston fuqarolari uchun “Umra” ziyoratlari kvotasi bekor qilindi?**
2019-yildan boshlab.
24. **Fatvo nima?**
Har bir imom-xatibning turli masalalar yuzasidan bergan tavsiyalari.
25. **Hozirgi islomda qanday sektalar mavjud?**
Sunniylar va Shialar.
26. **Islom sobiq SSRning qaysi mintaqalarida keng tarqalgan?**
O‘rta Osiyo, Qozog‘iston, Tatariston, Bashqirdiston, Shimoliy Kavkaz, Dog‘iston va ayrim Kavkaz orti respublikalarida.
27. **Qadimgi yahudiylarning ibroniy tilida yuborilgan muqaddas kitobi “Tora” so‘zining ma’nosi qaysi?**
“Qonun, shariat”.
28. **Diniy tashkilotlarning qonunchilikka rioya qilishni kim nazorat qiladi?**
O‘zbekiston Vazirlar Mahkamasi.
29. **Yapon xalqining milliy e’tiqodi hisoblangan Shinto dini nechanchi asrlarda to‘liq shakllangan?**
VII–VIII asrlarda.
30. **Yapon xalqi an‘analarining eng qadimgi yozma manbasi qaysi?**
“Kodziki”.
31. **Hadislar nima?**
Muhammad payg‘ambarning hayoti, faoliyati hamda diniy-ahloqiy ko‘rsatmalarini mujassamlashtirgan ta’limot.
32. **Turkistonlik buyuk muhaddislar kimlar?**
Imom at-Termiziy, Imom al-Buxoriy, Abu Iso as-Samarqandiy va Imom Muslim.
33. **Inson kamolati nimalarga bog‘liq?**
Umuminsoniy qadriyatlarga rioya qilib, ilm olish, halol va oqilona mehnat qilishga.
34. **O‘zbekiston xalqaro Islom akademiyasi qaysi oliy ta’lim muassasalari negizida tashkil etildi?**
O‘zbekiston Islom akademiyasi va Toshkent Islom universiteti negizida.
35. **O‘zbekiston musulmonlari idorasi huzurida “Vaqf” xayriya jamoat fondining asosiy maqsadi nimalardan iborat?**
Masjidlar, ziyoratgohlar va muqaddas qadamjolarini rekonstruksiya qilish, ularning moddiy-texnik bazasini yaxshilash hamda xodimlarni moddiy qo‘llab-quvvatlash.
36. **Islom dinining nazariy va g‘oyaviy manbalari nima?**
Qur‘oni karim, hadisi sharif va fatvolar.
37. **Din so‘zining ma’nosi?**
(«dâna») fe’lidan yasalgan bo‘lib, «kingadir bo‘ysunmoq, bo‘yin egmoq, itoat etmoq,

kimdandir qarzдор bo‘lmoq, e’tiqod qilmoq, qilgan ishiga yarasha mukofotlamoq» kabi ma’nolarni bildiradi.

38. **Dinning “kompensatorlik funksiyasi” qanday vazifani bajaradi?**

Tasalli beruvchilik vazifasini.

39. **Hinduiylik va konfutsiychilik ta’limotiga ko‘ra qaysi din shakliga to‘g‘ri keladi?**

Animistik.

40. **Buddaviylik dini qachon paydo bo‘ldi?**

Eramizdan oldingi VI–V asrda.

41. **Buddaviylikning asosiy aqidasi nimadan iborat?**

Nirvana.

42. **Buddaviylikning asosiy yo‘nalishlari qaysilar?**

Hinayana, Maxayana, Lamaizm.

43. **Buddaviylik ta’limoti necha qismdan iborat?**

3 qismdan iborat.

44. **Kibermakon deganda nimani tushunasiz?**

Dunyo kompyuter tarmoqlarining virtual umumiy majmui.

45. **Kibermakon atamasi 1984 yilda kim tomonidan qo‘llanilgan?**

Uilyam Gibson.

46. **Qanday vositalar kibermakondan erkin foydalanish imkonini yaratish bilan bir vaqtda, mazkur makondagi xavf-xatarlarning ko‘z ilg‘amas darajada yuqoriligini anglatadi?**

Internetga chiqish imkoniyati mavjud mobil telefonlar; onlayn pulli o‘yinlar; tarmoqdan tashqarida foydalanish imkonini beruvchi dasturiy ta’minotlar.

47. **O‘zbekistonda eng ko‘p yuklab olinayotgan dastur ichida qaysilari yetakchi o‘rinni egallaydi?**

WhatsApp, Telegram tarmoqlari.

48. **Buzg‘unchi g‘oya**

Destruktiv — jamiyatning ma’naviy asoslarini buzuvchi g‘oya.

49. **Hozirgi kunda missionerlik harakati asosan qanday niqob ostida faoliyat yuritmoqda?**

Nashriyotlar, xayriya, tibbiy yordam ko‘rsatish niqobi ostida.

50. **Diniy ekstremizm nima?**

Jamiyat uchun an’anaviy bo‘lgan diniy qadriyatlar va aqidalarni rad etish, ularga zid g‘oyalarni aldov va zo‘rluk bilan targ‘ib qilishga asoslangan nazariya va amaliyotni anglatadi.

51. **Diniy fundamentalizm nima?**

Ma’lum din vujudga kelgan ilk davriga qaytish va bu yo‘l bilan zamonaning barcha muammolarini hal qilish mumkin, degan fikrni ilgari surish ta’limotini anglatadi.

52. **Musulmon birodarlar jamoasi qachon tashkil etilgan?**

1928 yil mart oyida.

53. **Hizbut-tahrir al-islomiy (Islom ozodlik partiyasi)ning asoschisi kim?**

Falastinlik Taqiyiddin Nabahoniy.

54. **Akromiylar harakat siyosiy hokimiyatga erishishning nechta bosqichiga asoslanadi?**

4 ta.

55. **Yahudiy va salbchilarga qarshi xalqaro islom fronti uyushmasi qachon tuzildi?**

1998 yilga.

56. **Yahudiy va salbchilarga qarshi xalqaro islom fronti uyushmasiga kim boshchilik qilgan?**
Usama bin Lodin.
57. **2001 yilning 11 sentabrida Amerika Qo'shma Shtatlarida qanday voqea yuz berdi?**
To'rtta Boeing-757 samolyoti al-Qoida guruhi tomonidan egallab olinib, ularning ikkitasi Nyu-Yorkdagi Xalqaro savdo markazi joylashgan egizak binolarga, bittasi esa AQSh qurolli kuchlari shtabi — Pentagonga yo'naltirildi.
58. **Diniy ekstremizm va terrorizmga qarshi kurash olib borishda qanday chora-tadbirlarni qo'llash muhim ahamiyatga ega?**
Kompleks va tizimli, shu jumladan, ijtimoiy-iqtisodiy va mafkuraviy chora-tadbirlar.
59. **Dunyo bo'yicha qancha terrorchilik tashkilotlari faoliyat ko'rsatmoqda?**
500 ga yaqin.
60. **Davlatimizning vijdon erkinligiga munosabati — O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining nechanchi moddasida mustahkamlab qo'yilgan?**
31-moddasida.
61. **Hanafiya mazhabi sunniylik yo'nalishiga mansub bo'lgan musulmonlarning necha foizini o'z ichiga oladi?**
47%.
62. **O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida aniq belgilab qo'yilgan davlat va jamiyat qurilishining bosh maqsadlardan biri?**
Yuksak ma'naviyat va hurfiylikka asoslangan, vijdon erkinligi amalda barqaror bo'lgan jamiyatni barpo etish.
63. **Davlat bilan din (diniy tashkilotlar) o'rtasidagi munosabatlar qanday usullarda tartibga solinadi?**
Identifikatsion, Separatsion, kooperatsion.
64. **Davlat-diniy tashkilot modeliga qaysi davlatni misol keltirishimiz mumkin?**
Daniya, Buyuk Britaniya, Gresiya, Shvesiya, Finlyandiya.
65. **O'zbekistonda tarkib topgan davlat va din o'rtasidagi munosabat o'z mohiyati, mazmuni va huquqiy asoslariga ko'ra qanday modelga asoslanadi?**
Separatsion model.
66. **Bugungi kunda O'zbekistonda Adliya organlaridan rasman ro'yxatdan o'tgan nechta diniy konfessiya faoliyat olib bormoqda?**
15 ta.
67. **Qonunchilikda diniy tashkilotlarning qanday turlari e'tirof etiladi?**
Diniy jamiyatlar, diniy o'quv yurtlari, masjidlar, cherkovlar, sinagogalar, monastirlar va boshqa tashkilotlar.
68. **«Konfessiya» so'zi qanday ma'noni anglatadi?**
O'zbek tiliga aynan tarjima qilinganda «e'tiqod qilmoq» degan ma'noni anglatadi.
69. **Diniy konfessiya deganda nimani tushunasiz?**
Muayyan diniy ta'limot doirasida shakllangan va o'ziga xos xususiyatlarga ega e'tiqod va ushbu e'tiqodga ergashuvchilar jamoasi.
70. **«Sekta» so'zi qanday ma'noni anglatadi?**
Muayyan diniy, siyosiy yoki falsafiy qarashlarga ergashuvchilar guruhini anglatadi.
71. **Katoliklarning markazi Vatikan qachondan boshlab davlat maqomiga ega bo'ldi?**
1929 yildan.

72. **Bibliya so‘zi qanday ma’nolarni anglatadi?**
Grek tilida bibliya — “kitoblar”.
73. **Martin Lyuter boshchiligidagi reformatsiyalar tufayli Xristianlik dinida qaysi yo‘nalish vujudga keldi?**
Protestantizm.
74. **Xristianlikning muqaddas kitobi qaysi?**
Bibliya.
75. **Rim papasi xristianlikning qaysi oqimining boshlig‘i sanaladi?**
Katolik.
76. **Arabiston yarim orolining islom dinidan avvalgi davrini nima deb ataganlar?**
Johiliya.
77. **Hadislar bilan shug‘ullanadigan olim kim?**
Muhaddis.
78. **Qur‘on suralarini tashkil etuvchi qism “jumlarlar” qanday nomlanadi?**
Oyat.
79. **VII-asrda paydo bo‘lgan musulmon davlati nima deb ataladi?**
Arab xalifaligi.
80. Talmud qaysi dinning muqaddas kitoblaridan biridir? – Yahudiylik
81. Tripitaka qaysi dinning muqaddas kitobi? – Buddizm
82. Buddaviylik dinining asoschisi kim? – Siddxartha Gautama
83. O‘zbekistonda qancha diniy tashkilotlar faoliyat yuritadi? – 2 mingdan ziyod
84. “Tili, dini, e’tiqodidan qat’iy nazar, insonning erkin bo‘lib yashashiga qarshi, uning ruhiy dunyosini izdandan chiqarishga qaratilgan mafkuraviy, g‘oyaviy, axborot hujumlari”ni qanday ta’riflash mumkin? – Ma’naviy tajovuzkorlik
85. «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to‘g‘risida»gi Qonunning qaysi moddasi diniy materiallarni yozish, tarqatish masalalariga bag‘ishlangan? – 10-modda
86. Fuqarolarning dinga e’tiqod qilish yoki e’tiqod qilmaslikni mustaqil hal qilishlari qanday ataladi? – Vijdon erkinligi
87. “Monoteizm” tushunchasining ma’nosi nima? – Yakkaxudolik
88. O‘rta Osiyodagi qaysi davlatda budda dini asosiy (hukmron) din edi? – Kushon
89. Jahonda e’tiqod qiluvchilar soni jihatidan eng katta milliy din... – Hidduiylik
90. Tasaffuv ilmining yirik namoyondasi bo‘lgan Xo‘ja Ahmad Yassaviy yili deb qachon e’lon qilindi? – 1993 yil
91. O‘zbekiston Respublikasi birinchi Prezidenti farmoni bilan Toshkent islom universiteti qaysi yilda ochildi? – 1999 yil
92. “Mehrjon” va “Navro‘z” bayramlari qaysi dinga tegishli? – Zardushtiylik
93. Diniy tashkilotlar xayriya va mehr-muruvvat faoliyatini amalga oshirishga... – Haqli
94. Diniy bag‘rikenglik bu... – Barcha dinlarga hurmat bilan munosabatda bo‘lish
95. Fetishizm nimani ilohiylashtiradi? – Moddiy narsalarni
96. Shimoliy Amerika “Ojibva” qabilasi tilidan tarjima qilinganda “totem” bu – Qarindosh
97. Yapon tilida “Sinto” so‘zining ma’nosi nima? – Xudolar yo‘li
98. Ma’naviy qadriyat bo‘lmish diniy va dunyoviy iymon – e’tiqodning bir-biridan farqi? – Diniy iymon isbotsiz ishonchga, dunyoviy iymon dalillashga, tajriba va isbotga asoslanadi
99. “Avesto” so‘zining ma’nosi nima? – Nasklar yig‘indisi
100. “Avesto”ning vatanini ko‘rsating. – Eron

101. Buddaviylikning “To‘rt haqiqati”ning birinchisini ko‘rsating. – Hayot-azob-uqubatlardan iborat
102. Siddxarta Gautama (Budda) necha yil Gang bo‘yida yangi dinga da‘vat etib yurdi? – 40
103. “Budda” so‘zining ma‘nosi nima? – Nurlangan
104. Iso Masih Xristianlar uchun kim? – Xudo-o‘g‘il
105. “Qur‘on” so‘zi arab tilidan qanday tarjima qilinadi? – O‘qimoq
106. Quyidagi qaysi manbaning dastlabki yozma nusxasi 12 ming qora mol terisiga bitilgan edi? – Avesto
107. Qiyos so‘zining lug‘aviy ma‘nosini toping – Taqqoslash
108. Muhtahid so‘zining lug‘aviy ma‘nosini toping – Intiluvchi
109. al-Jome‘ as-sahih asarining muallifini toping – Imom Buxoriy
110. Sura va oyatlar nozil bo‘lish vaqti va joyiga ko‘ra nechaga bo‘linadi? – 2 ga
111. Qur‘onni Madinada nozil bo‘lgan umumiy vaqtini toping – 10 yil
112. Qur‘on Muhammad alayhissalomga _____ g‘orida nozil bo‘lgan. – Xiro
113. Qur‘oni karim – Alloh tarafidan Muhammad payg‘ambarga ba‘zan oyat-oyat, ba‘zan esa to‘liq sura tarzida nozil qilingan – Jabroil farishta
114. Qur‘oni Karimda nechta payg‘ambarning nomi tilga olingan? – 25
115. Dinshunoslik qaysi fanlar bilan yaqinroq bog‘liq? – Tarix va jamiyatshunoslik
116. Dinning jamiyatda bajaradigan ijtimoiy, ma‘naviy, ruhiy funksiyalari qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan? – Regulyatorlik, kompensatorlik, integratorlik, kommunikativ
117. Buddaviylik dinining muqaddas manbai “tripitaka” so‘zini ma‘nosi nima? – Uch savat donolik
118. Xristianlik dini qachon katolik va provaslavlikka bo‘lindi? – 1054 yil
119. Katolik cherkovi markazi qaerda joylashgan va din markazi qanday ataladi? – Vatikanda ehrom
120. Kishilik jamiyati tarixida dinning ilk shakllariga qaysi dinlar kiradi? – Totemizim, animizm, fetishizm, shamonizm
121. Zardushtiylikning muqaddas kitobi “Avesto” qaysi tilda yozilgan? – Qadimiy eroniy-paxlaviy
122. “Hidoya” asari musulmon mamlakatlarida qanday manba hisoblanadi? – Huquqiy
123. Rim Papasi kim tomonidan va qancha ovoz olish yo‘li bilan saylanadi? – Kardinallar tomonidan umumiy ovozning 3/2 qismi plus bir ovoz
124. Konfutsiylik ta‘limoti qaysi davlatga taalluqli? – Xitoy
125. **Qur‘oni karim o‘zbek tiliga qachon va kim tomonidan tarjima qilingan?**
1991–1992 yillarda Alouddin Mansur tomonidan (ozodlik.org)
126. **“Hayot azob-uqubatdan iborat, qutulish yo‘li mavjud” g‘oyasi qaysi dinga tegishli?**
Buddizmga
127. **“Terrorizm” so‘zining lug‘aviy ma‘nosi nima?**
Qurqitish, dahshat
128. **“Messiya” so‘zining ma‘nosi nima?**
Xaloskor
129. **Hijrat qachon amalga oshgan?**
622-yili (britannica.com)

130. **Diniy tashkilot ta'rifining aniqlang.**
Ma'lum dinga ishonuvchilar va ularning jamoalarining uyushmasidir
131. **Fuqarolarning dinga e'tiqod qilish yoki e'tiqod qilmaslikni mustaqil hal qilishlari qanday ataladi?**
Vijdon erkinligi
132. **Dinlar tasnifiga ko'ra quyidagilarga bo'linadi?**
Millat va jahon dinlari
133. **Jahon dinlarining xronologik jihatdan paydo bo'lishi**
Buddaviylik → Xristianlik → Islom
134. **Qaysi dinda taqvodorlikning belgisi sifatida "Chorvaga, oilaga ega bo'lish va don ekishdir" deyilgan?**
Zardushtiylilikda
135. **Qaysi muqaddas kitobda tuproq, suv, havo, olov muqaddaslashtirilgan?**
Avesto
136. **Imom al-Buxoriy (810–870) to'plagan sahih hadislarining soni nechta?**
7275 ta
137. **Diniy bag'rikenglik bu...**
Barcha dinlarga sabr-toqat, hurmat bilan munosabatda bo'lish
138. **Konstitutsiyamizning nechanchi moddasida "...milliy va diniy belgilariga ko'ra siyosiy partiyalarning, harbiylashtirilgan birlashmalarning tashkil etilishi va faoliyati taqiqlanadi"?**
58-moddasida
139. **Diniy tashkilotlarning markaziy boshqaruv organlarini qaysi vazirlik tomonidan ro'yxatga olinadi?**
O'zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligi
140. **Yahudiylarning "poklanish kuni" bayrami qaysi?**
Yom Kippur
141. **Hinduiylik ta'limotiga ko'ra jamiyat nechta kastaga bo'linadi?**
4 ta
142. **Konfutsiychilikning bosh xudosi nima?**
Osmon xudosi
143. **Muso payg'ambarga Yaxve tomonidan nechta lavha tushirilgan?**
10 ta
144. **Musulmonlar e'tiqodicha, xudo tomonidan Dovud payg'ambarga yuborilgan muqaddas kitob?**
Zabur
145. **Brahmanizm dinining vatani qaysi?**
Hindiston
146. **Islomga asoslangan milliy ma'naviyatimizning tarixiy va g'oyaviy negizini quyidagilar tashkil etadi:**
Tosh bitiklar, arxeologik topilmalar, diniy kitoblar
147. **Iso Masih qayerda yashab o'tgan?**
Falastin
148. **"Tavrot" nechta kitoblarga bo'linadi?**
5 ta

149. **Islom tarixidagi birinchi muqaddas jang...**
Badr g‘azoti
150. **Qur’oni Karimdagi eng katta suraning nomi?**
Baqara
151. **Hadis ilmining sultoni – Imom al-Buxoriy tavalludining 1225 yilligi qachon mamlakatimizda keng nishonlandi?**
1998-yil (lex.uz)
152. **Axmad Yassaviy uyat va or-nomusini yo‘qotgan odamni nimaga o‘xshatadi?**
Hayvonga (api.scienceweb.uz)
153. **Dinning jamiyatdagi “regulyatorlik” vazifasi nimadan iborat?**
Din o‘z qavmlarining turmushini nazorat qilishi
154. **“Shariat” so‘zining lug‘aviy ma’nosi...?**
Arabcha, to‘g‘ri yo‘l
155. **“Hadis” so‘zining lug‘aviy ma’nosi nima?**
Yangi, xabar, hikoya
156. **Mashhur “Al-Jome’ as-sahih” asarini muallifi kim?**
Imom al-Buxoriy
157. **XII asrda Xorazmda tasavvuf ilmining asoschisi kim?**
Najmiddin Kubro
158. **Mazhab so‘zining lug‘aviy ma’nosi...?**
Oqim, yo‘l, ta’limot
159. **So‘fizm ta’limoti qachon paydo bo‘lgan?**
VIII–IX asrlarda
160. **Alloh tomonidan alohida kitob va shariat berilgan payg‘ambarlar, rasullar darajasiga erishganlar bu...**
Ibrohim, Muso, Iso, Muhammad
161. **“Avesto” – yozuvi va matnini o‘qib, tahlil qilgan olimlar?**
Dyuperon va M. Boys
162. **Milliy dinlarning asosiy xususiyatlari...**
Bir millatga mansublikda
163. **Monoteistik dinlarning asosi – bu**
Yakka xudoga sig‘inish
164. **Jaholatga qarshi kurashning quroli nima?**
Ma’rifat
165. **Hindiston milliy dini qaysi din?**
Xinduizm
166. **Iudaizmning o‘ziga xosligi?**
Milliy dinligi
167. **“Musulmonlarning e’tiqodini tuzatuvchi” degan yuksak sharaftga sazavor bo‘lgan alloma kim?**
Imom Moturidiy
168. **Dinshunoslik fanining predmeti? – Dinni xolislik asosida o‘rganish**
169. **Tasavvuf ta’limoti “inson uchun eng katta yov” deb nimani tushunadi? – Nafs balosini**
170. **E. Taylor nechanchi yil “animizm” konsepsiyasini ilgari surdi? – 1871-yilda**
(britannica.com)

171. **“Hujjatul-islom” unvonini olgan olim?** – G‘azzoliy
172. **“Shomon” so‘zining ma‘nosi nima?** – Bashoratchi
173. **Zardushtiylik dini insoniyat tarixida diniy e‘tiqod qadriyatlarini yuqori bosqichga olib chiqdi, ya‘ni quyidagi jarayonni boshlab berdi:** – Monoteizmni
174. **Bag‘rikenglik (tolerantlik) manosini beruvchi so‘z?** – Tolerantlik
175. **Zardushtiylik qachon vujudga kelgan?** – Miloddan avval 1-mingyillikning birinchi choragida
176. **Yahudiylikda jamoat joylarini boshqaruvchi, ta‘limot va kultining bilimdoni qanday nomlanadi?** – Ravvin
177. **Bugun dunyo bo‘yicha taxminan qanchaga yaqin terrorchilik tashkilotlari faoliyat ko‘rsatmoqda?** – 500 dan ortiq
178. **Janubi-Sharqiy Osiyo mintaqasida tahdid solayotgan guruhga mansub davlatlar:** – Pokiston, Indoneziya, Malayziya, Hindiston, Filippin
179. **1970-yillardan boshlab diniy ekstremizmning eng yirik o‘choq bo‘lgan hudud qaysi?** – Afg‘oniston
180. **Hasan al-Banno 1928-yilda asos solgan tashkilot qaysi?** – “Jamoat al-ixvon al-muslimin”
181. **Usoma bin Lodin rahbarlik qilgan ekstremistik tashkilot?** – “Al-Qoida”
182. **2001-yil 11-sentabr hujumlarida samolyotlarni egallagan guruh?** – “Al-Qoida”
183. **Lotincha “aql bovar qilmas darajada”, “haddan oshish” ma‘nosini bildiruvchi so‘z?** – Ekstremizm
184. **Arabcha “g‘uluv ketish”, “chuqur ketish” ma‘nosidagi, boshqa e‘tiqodlarga murosasiz yondashishni anglatadigan so‘z?** – Mutaassiblik
185. **O‘zbek tiliga “e‘tiqod qilish” deb aynan tarjima qilinadigan, muayyan diniy ta‘limot jamoasini anglatuvchi so‘z?** – Konfessiya
186. **Mutaxassislar dunyoda taxminan qancha diniy konfessiyalar mavjud, deb hisoblaydilar?** – 3000 dan ortiq
187. **Sun Myung Men tomonidan tuzilgan xristian cherkovi?** – Birlashgan cherkov
188. **Galileo uchun uzr so‘ragan papa kim?** – Papa Ioann Pavel II
189. **1873-yilda Charles Taze Russell tomonidan asos solingan oqim?** – Yahve shohidlari
190. **1830-yili Joseph Smith tomonidan Nyu-Yorkda asos solingan oqim?** – Mormonlar
191. **XIX asrda Eronda bobiylik yo‘nalishi zamirida vujudga kelgan din?** – Bahoiylik
192. **“Kitobi Aqdas” va “Kitobi Iqon” qaysi ta‘limot asosi?** – Bahoiylik
193. **Mirzo G‘ulom Ahmadning boshlang‘ich nomi “Mirzoiylik” bo‘lgan oqim?** – Ahmadiylik (Qodiyoniylik)
194. **Diniy tashkilot davlatdan ajratilganligi ta‘riflanuvchi konstitutsion model?** – Separatsion model
195. **“Chuqur tushunish”, “shariat hukmlarini o‘rganish” ma‘nosini bildiruvchi so‘z?** – Fiqh
196. **Islom ta‘limotini o‘rganishda X asrda paydo bo‘lib “mahkam bog‘lash” ma‘nosini beruvchi atama?** – Aqida
197. **Hadisni rivoyat qilgan roviylar zanjiri nomi nima?** – Isnod
198. **Qaysi hadis turida ma‘no – Allohdan, lafz – Payg‘ambardan keladi?** – Al-hadis al-qudsiy

199. **Diniy fundamentalizm va ekstremizm tarafdorlarining asosiy maqsadi nima?** – Xalifalik davlatini o‘rnatish
200. **Islomiy madaniyatga xos xususiyatlari nimalardan iborat?** – E’tiqodlilik, poklik, ezgulik, xalimlik
201. **Kalom falsafasining shakllanish davri** – VII–IX asrlar
202. **Insoniylikning muhim shartlari...?** – Hammasi to‘g‘ri
203. **Musulmon huquqshunosligidagi shariat manbalarini aniqlang.** – Barcha javoblar to‘g‘ri
204. **Buddaviylik ta’limoti ... “Pancha shila” deb atalib u qaysi nasihatlardan iborat?** – 1, 2, 3, 4, 5
205. **Butun olam suv bosishi (to‘fon) haqidagi afsonaning vatani...** – Messopotamiya

1. **Lotincha – “qo‘rqitish”, “vahimaga solish” – aholining keng qatlamlarida vahima va qo‘rquv uyg‘otish, jamiyatda beqarorlik keltirib chiqarish orqali davlat hokimiyatini egallash maqsadiga qaratilgan jinoiy faoliyatdir.**
Javob: Terrorizm
2. **“Yahve” atamasi qaysi dinga oid?**
Javob: Yahudiylik
3. **Qaysi dinlar milliy dinlardan hisoblanadi?**
Javob: Yahudiylik, Hinduiylik, Zardushtiylik, Shintoizm
4. **Mus’haf nima?**
Javob: Qur’onning yozma nusxasi (manuskript)
5. **Fransuzchada “but”, “sanam”, “tumor” ma’nosini beruvchi, jonsiz buyumlarda e’tiqod qilish – bu...?**
Javob: Fetishizm
6. **Lotincha – “asos”, muayyan ijtimoiy hodisaning dastlabki ko‘rinishini anglatadigan so‘z qaysi?**
Javob: Radikalizm
7. **“Ahli sunna val-jamoa”da fiqhiy mazhablar qaysilar?**
Javob: Hanafi, Maliki, Shofi’i, Hanbali
8. **Qaysi davlat konstitutsiyasida “12 ta imomlarning mavjudligini nazarda tutuvchi ja’fariya mazhabi rasmiy din sifatida e’tirof etiladi hamda bu qoida abadiy o‘zgarmas bo‘lib qoladi” degan modda joy olgan?**
Javob: Eron
9. **Sunniylik yo‘nalishining aqidaviy ta’limoti qaysi ta’limotlarga asoslanadi?**
Javob: Ash’ariyya va Maturidiyya
10. **Quyidagi qaysi so‘z “yo‘nalish”, “yo‘l”, “diniy ta’limot” ma’nolarini bildiradi? Islom shariati va aqidasi muayyan bir tizimga solingan holatdagi ko‘rinishidir.**
Javob: Mazhab

11. **Hanafiylik mazhabining asoschisi kim?**
Javob: Abu Hanifa
12. **“Johiliya” so‘zining lug‘aviy ma’nosi nima?**
Javob: Jaholat (ignorance)
13. **Johiliya davridagi din va e’tiqodlar qaysilar?**
Javob: Butparastlik, animizm va tabiiy unsur e’tiqodlari
14. **“Diniy tashkilotlar davlatdan ajratilgan hamda qonun oldida tengdirlar. Davlat diniy tashkilotlarning faoliyatiga aralashmaydi.” Ushbu so‘zlar qaysi hujjatda joy olgan?**
Javob: O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (61-modda)
15. **Qaysi hadis turida ma’no ham, lafz ham Payg‘ambarniki deb hisoblanadi?**
Javob: Al-hadis an-nabaviy
16. **Makka fath etilgan 630-yili Ka’ba ichida qancha sanam bo‘lgan?**
Javob: 360
17. **Ko‘chmanchi arablar nima deb ataladi?**
Javob: Beduinlar (badaviy)
18. **Buddaviylik 2 asosiy oqimdan iborat bo‘lib ular qaysilar?**
Javob: Theravada va Mahayana
19. **Arabcha “elchi”, islom an’anasida Alloh tomonidan tanlab olinib, vakil qilingan va targ‘ibot yuritish, da’vat qilish vazifasi topshirilgan, ilohiy kitob nozil qilingan payg‘ambar – ushbu ta’rifga mos so‘zni toping.**
Javob: Rasul
20. **Arabcha “ko‘ligi anbiyo”, ilohiy xabar keltiruvchi payg‘ambar, Allohning farmoyishini insonlarga yetkazib beruvchi vositachi shaxs. O‘zlariga maxsus kitob va shariat berilmagan – ushbu ta’rif kimlarga berilgan?**
Javob: Nabi
21. **Muhammad (s.a.v.) ning amakisining ismi nima?**
Javob: Abu Talib
22. **Muhammad (sav) ning Makkadan Quddusga qilgan tungi sayri nima deb ataladi?**
Javob: Isra
23. **Muhammad (sav) ning Quddusdagi Al-Aqso masjididan osmonga ko‘tarilishlari nima deb ataladi?**
Javob: Mi’raj
24. **Arabcha – uzoqdagi masjid. Quddus shahridagi, yahudiy an’anasida muqaddas hisoblangan Sulaymon ibodatxonasidir. Qur’on Karimda shu nom bilan tilga olingan masjid qaysi?**
Javob: Masjid al-Aqso
25. **Dastlab Muhammad Payg‘ambar musulmonlarni qaysi shaharga qarab namoz o‘qishga buyurgan?**
Javob: Quddus (Bayt al-Maqdis)
26. **Qachon Makka shahri jangsiz musulmonlarga taslim bo‘ldi?**
Javob: 630-yil (8 H)
27. **Arabcha “Alloh uyi” – Makka shahridagi Ka’ba binosining nomi nima?**
Javob: Ka’ba
28. **Qoya gumbazi – Quddusdagi al-Harom ash-Sharif markazidagi, qadimdan e’zozlanib kelingan qoya ustidagi gumbazli masjid qaysi?**
Javob: Qubbat al-Sakhrah

29. **Qur'oni karim sura va oyatlariga o'zgartirish kiritish mumkinmi?**
Javob: Yo'q, mumkin emas
30. **Tafsir nima?**
Javob: Qur'on oyatlarini izohlash va talqin qilish san'ati
31. **"Islom" so'zining ma'nosi nima?**
Javob: Allohga to'liq itoat va taslimlik
32. **O'zbekistonda islom dini bayramlari qaysi?**
Javob: Ramazon hayiti (Hayit ul-Fitr) va Qurbon hayiti (Eid al-Adha)
33. **Dinshunoslik fan sifatida qachon shakllandi?**
Javob: XIX asrda
34. **Vijdon erkinligining kafolatlari nimalardan iborat?**
Javob: E'tiqod qilish yoki e'tiqodsiz qolish, ibodat o'tkazish, diniy ta'limot tarqatish, diniy tashkilot tuzish erkinligi
35. **Iymon deganda nimani tushunasiz?**
Javob: Allohga, farishtalarga, kitoblarga, payg'ambarlarga, oxiratga va qadarga ishonish
36. **"Kitab at-Tavhid", "Kitab al-maqomat", "Kitab rad avoil al-adilla li-l-Ka'biy", "Kitab al-usul", "ar-Radd ala usul al-Qaromita", "Kitab ta'vilot ahli sunna" asarlarining muallifini toping.**
Javob: Abu Mansur al-Maturidi
37. **"Imom al-huda" (hidoyat yo'li imomi) va "Imom al-mutakallimin" (mutakallimlar imomi) kabi nomlar bilan dovruq qozongan alloma kimdir?**
Javob: Abu Mansur al-Maturidi
38. **Qaysi so'z arabcha "qara'a" (o'qimoq) fe'lidan olingan. Boshqa fikrga binoan, u suryoniy tilidagi "kerain" – "muqaddas yozuv" ma'nosini bildiruvchi so'zdan olingan.**
Javob: Qur'on
39. **Halifa Abu Bakr nechanchi yillarda hukmronlik qilgan?**
Javob: 632–634 yillar
40. **Halifa Usmon ibn Affon nechanchi yillarda hukmronlik qilgan?**
Javob: 644–656 yillar
41. **"Aum Shinrikyo" — Aum (sanskritcha "olam") haqiqati ta'limoti; ingliz tilida "Supreme truth" deb tarjima qilingan diniy, sinkretik, terroristik, ekstremistik, totalitar, destruktiv sekta qayerda vujudga keldi?**
Javob: Yaponiya
42. **Islom dini ta'limotida "vahiy" tushunchasi qanday talqin qilinadi?**
Javob: Allohning kalomi bo'lib, farishta Jibril orqali payg'ambarlar ongiga yetkazilgan ilohiy xabar
43. **O'rta Osiyo nima uchun o'rta asrlarda sharqning ma'naviyat markazi deb atalgan?**
Javob: Buxoro va Samarqanddagi yirik madrasalar, buyuk olimlar va ilmiy markazlar mavjud bo'lganligi uchun
44. **"Islom nizomi", "Islom davlati", "Xalifalik", "Islomiy olamga qaynoq nidolar", "Demokratiya – kufr nizomi" va "Siyosiy ong" kabi asarlarni ta'limoti asosiga olgan diniy ekstremistik guruh qaysi?**
Javob: Hizb ut-Tahrir al-Islomi
45. **Musulmonlar hijriy yil hisobi qachondan boshlanadi?**
Javob: Muhammad (s.a.v.)ning 622-yilgi Madinaga hijrasi bilan boshlanadi.

46. **Jahon dinlari qaysi dinlar?**
Javob: Buddizm, Xristianlik, Islom, Hinduizm
47. **Yaponiyaning milliy dini qaysi din?**
Javob: Sintoizm
48. **Fetishizm nimani ilohiylashtiradi?**
Javob: Moddiy narsalarni
49. **Islomdagi asosiy amaliy va marosimiy talablar qaysilar?**
Javob: Shahoda (imondan guvohlik), namoz, ro‘za, zakot, haj (beshta rukn)
50. **Iso Masih qaysi dinning payg‘ambari?**
Javob: Xristianlik
51. **Avesto qaysi dinning muqaddas kitobi?**
Javob: Zardushtiylik
52. **Sintoilylik panteonining eng oliy kamisi Quyosh (Buyuk samo chirog‘i)ning nomi qaysi?**
Javob: Amaterasu
53. **Totemizim nima?**
Javob: Turli urug‘-qabilalar o‘zini belgilovchi hayvon yoki o‘simlik totemini ilohiylashtirish va unga urug‘lik e‘tiqod qilish ta‘limoti.
54. **Musulmonlarning tushunchasi bo‘yicha Muhammad ibn Abdulloh kim?**
Javob: Oxirgi payg‘ambar (Rasululloh), Alloh tomonidan yuborilgan so‘nggi rasul.
55. **Qur‘onda hammasi bo‘lib nechta sura bor?**
Javob: 114
56. **Xristianlik dini qachon paydo bo‘ldi?**
Javob: Milodiy I asr boshlarida (taxminan milodiy 30–33 yillarda)
57. **Sharq dinlaridan qaysi biri xristianlik diniga eng ko‘p ta‘sir ko‘rsatdi?**
Javob: Yahudiylik
58. **Musulmonlarning kundalik namoz o‘qish tartibi qanday?**
Javob: Bomdod (Fajr), Peshin (Zohr), Asr, Shom (Maghrib), Xufton (Isha)
59. **O‘rta Osiyoda keng tarqalgan sunniylik oqimining mazhabi?**
Javob: Hanafiy
60. **Xristian dinining asosiy yo‘nalishlarini ko‘rsating.**
Javob: Katoliklik, Pravoslavlik, Protestantlik
61. **Miloddan avval I asr va milodning IV asrlari oralig‘ida Kushon imperiyasida Buddaviylikning qaysi yo‘nalishi davlat dini deb e‘lon qilindi?**
Javob: Mahayana
62. **Jon, ruhlarning bo‘rligiga, ularning abadiyligiga ishonish nima deb ataladi?**
Javob: Animizm
63. **Ibtidoiy din shakllaridan qaysi birida odamlar odamga sig‘inganlar?**
Javob: Antropolatriya (insonlarga sig‘inish)
64. **Totemizim nima?**
Javob: (Qayta) Turli urug‘-qabilalar o‘ziga tegishli totem (hayvon yoki o‘simlik)ga urug‘lik e‘tiqod qilish ta‘limoti.
65. **Islomga qadar Markaziy Osiyoda hukm surgan din?**
Javob: Zardushtiylik
66. **Yoshlarning barchasi internet tarmog‘idan faqat ilm yo‘lida foydalanmoqdami?**
Javob: Yo‘q, ko‘plari ijtimoiy tarmoqlar, o‘yinlar va boshqa maqsadlarda ham foydalanadi.

67. **Missionerlik so‘zi qanday ma’noni anglatadi?**

Javob: Diniy ta’limotni boshqa xalqlarga yoyish, boshqa e’tiqod egalarini o‘z diniy guruhiga kirishga chaqirish faoliyati.

68. **Prozelitizm tushunchasi deganda nimani tushunasiz?**

Javob: Boshqalarni o‘z diniy qarashlariga o‘tkazish, e’tiqodini almashtirishga chaqirish.

69. **“Kiberxavfsizlik to‘g‘risida”gi Qonun qachon qabul qilingan?**

Javob: Qonunchilik palatasi tomonidan 2022-yil 25-fevralda qabul qilingan (lex.uz)

70. **Missionerlik va prozelitizm g‘oyasi qanday g‘oya?**

Javob: Diniy ekspansionistik g‘oya (diniy e’tiqodni yoyish va kengaytirish maqsadidagi mafkura).

71. **Animizm nima?**

Javob: Jonli va jonsiz barcha narsalarda ruh mavjudligiga e’tiqod qilish ta’limoti.